

Հովհաննէս Թաղևոսի Թումանյան

Ա Խ Թ Ա Մ Ա Ը

Ծիծաղախիտ Վանա ծովի
Փոքրիկ գյուղից առափնյա
Ծովն է մտնում գաղթագողի
Ամեն գիշեր մի տղղա:
Ծովն է մըտնում առանց նավակ,
Բազուկներով առնացի
Ջուրը ճողփում, լող է տալի
Դեպի կըղզին դիմացի:
Խավար կըղզուց պարզ ու պայծառ
Մի լույս կանչում է նըրան,
Մի վառ փարոս նըրա համար,
Չըմուռի իր ճամփան:
Միրուն Թամարն ամեն գիշեր
Այնտեղ կըրակ է անում,
Եվ ըսպասում է անհամբեր
Այնտեղ՝ մոտիկ դարանում:
Ծփում է ծովն ալեծածան,
Ծըփում է սիրտը տըղի,
ոռում է ծովն ահեղաձայն,
Նա կըռվում է կատաղի:
Եվ Թամարը սըրտատըրոփ
Արդեն լսում է մոտիկ
Ջըրի ճողփյուն, ու ողջ մարմնով

Ованес Туманян

АХТАМАР

Легенда

Каждой ночью к водам Вана
Кто-то с берега идёт
И без лодки средь тумана
Смело к острову плывёт.

Он могучими плечами
Рассекает лоно вод.
Привлекаемый лучами,
Что маяк далёкий шлёт.

Вкруг поток, шипя, крутится,
За пловцом бежит вослед,
Но бесстрашный не боится
Ни опасностей, ни бед.

Что ему угрозы ночи,
Пена, волны, ветер, мрак?
Точно любящие очи,
Перед ним горит маяк!

Каждой ночью искры света
Манят лаской тайных чар:
Каждой ночью, тьмой одета,
Ждёт его к себе Тамар.

Միրուց այրվում է սաստիկ:
Լրոեց: Ծովի խավար ափին
Կանգնեց սեւ-սեւ մի ըստվեր...
Ահա եւ նա... իրար գըտան...
Խորհրդավոր լուռ գիշեր...
Միայն ալիքը Վանա ծովի
Մեղմ դիպչում են եզերքին.
Եվ հեղհեղուկ հեռանում են
Շըշունջներով անմեկին:
Նըրանք ասես փըսփըսում են...
Ու աստղերը կամարից
Ակնարկելով բամբասում են
Լիրք, անամոթ Թամարից...
Բամբասում են կուսի սըրտում...
Ժամ է արդեն... ու կըրկին
Մինն ալեկոծ ծովն է մըտնում,
Մյուսն աղոթում եզերքին...
Բայց մի անգամ չարկամ մարդիկ
Նըրանց գաղտնիքն իմացան,
Լույսը հանգցրին սեւ ու սաստիկ
Մի մութ գիշեր դիվական:

И могучими плечами
Бороздит он лоно вод,
Привлекаемый лучами,
Что маяк далёкий шлёт.
Он плывет навстречу счастью,
Смело борется с волной.
А Тамар, объята страстью,
Ждёт его во тьме ночной.
Не напрасны ожидания...
Ближе, ближе... вот и он!
Миг блаженства! Миг свиданья!
Сладких таинств райский сон!
Тихо. Только воды плещут,
Только, полны чистых чар,
Звёзды ропщут и трепещут
За бесстыдную Тамар.
И опять к пучинам Вана
Кто-то с берега идёт
И без лодки средь тумана
Вдаль от острова плывёт.
И со страхом остаётся
Над водой Тамар одна,
Смотрит, слушает, как бьётся
Разъярённая волна.

Մոլորվեցավ խավար ծովում
Լողորդ տրդան սիրահար,
Ու բերում է հողմը, բերում
Հառաչանքներն - “Ախ, Թամար...”
Մոտ է ձայնը, սեւ խավարում,
Ժայռերի տակ սեպացած,
Ուր ամենի ծովն է գոռում,
Մերթ կորչում է խրլացած
Ու մերթ լրսվում ուժասպառ.
“Ախ, Թամար...”
Առավոտյան ծովը ծրփաց,
Ափը ձրգեց մի դիակ.
Նրբա շուրթին, պաղ, կարկամած,
Ասես մեռած ժամանակ
Սառել էին երկու բառ.
“Ախ, Թամար...”
Այն օրվանից սրբա համար
Կրդզին կոչվեց “Ախթամար”

Завтра — снова ожидания,
Так же искрится маяк,
Тот же чудный миг свиданья,
Те же ласки, тот же мрак.

Но разведал враг жестокий
Тайну любящих сердец:
Был погашен свет далёкий,
Тьмой застигнут был пловец.

Тщетно света ищет взор.
Не заискрится, как прежде,
Маяка привет родной, —
И в обманчивой надежде
Бьётся, бьётся он с волной.

Ветер шепчет непонятно,
Над водой клубится пар, —
И вздыхает еле внятно
Слабый возглас: «Ах, Тамар!»

Звуки плача, звуки смеха...
Волны ластиятся к скале...
И как гаснущее эхо
«Ах, Тамар!» звучит во мгле.

На рассвете встали волны
И примчали бледный труп.
И застыл упрёк безмолвный:
«Ах, Тамар!» — средь мёртвых губ.

С той поры минули годы,
Остров полон прежних чар,
Мрачно смотрит он на воды
И зовётся «Ахтамар».